

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра теорії і практики фізичної культури і спорту

**ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ:
017 «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ»
ТА 014 «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА)»**

Навчальний посібник

РІВНЕ – 2024

УДК [796:378.016]:001.8(075.8)
Г-58

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Рівненського державного гуманітарного університету
Протокол №11 від 31 жовтня 2024 року*

Рецензенти:

Коваль В.В. - декан факультету здоров'я фізичної культури і спорту, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фізичної культури і спорту Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука.

Годлевський П.М. – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання Національного університету водного господарства та природокористування

Гоголь Т.В., Кашуба А.А., Ковальський В.В., Кіндрат В.К., Ярмошук О.О. Організація та методологія наукових досліджень здобувачів вищої освіти спеціальностей: 017 «Фізична культура і спорт» та 014 «Середня освіта (фізична культура)». Навчальний посібник, ГО «СОМ-ЦЕНТР», Рівне, 2024. 180с.

© Гоголь Т.В., Кашуба А.А., Ковальський В.В.,
Кіндрат В.К., Ярмошук О.О., 2024

З М І С Т

Тема 1: «НАУКА ЯК ФОРМА ПІЗНАННЯ СВІТУ»	6
1.1. Визначення науки, її значення для людства	6
1.2. Наука як система знань	7
1.3. Функції науки.....	12
1.4. Класифікація наук	12
1.5. Класифікація наукових досліджень в Україні	14
1.6. Формування вченого як особистості та режим його праці.....	15
Тема 2: «ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»	20
2.1. Виникнення та еволюція науки. Наукова діяльність та її види	20
2.2. Основні періоди розвитку науки.....	22
2.3. Особливості науки доби глобалізації	24
Тема 3: «ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ»	27
3.1. Значення науково-дослідної роботи як складової частини навчального процесу та її вплив на виховання і розвиток творчих здібностей у здобувачів вищої освіти.....	27
3.2. Науково-дослідна робота як складова начального процесу здобувачів вищої освіти	28
3.3. Самостійна (поза навчальним процесом) науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти	30
3.4. Творчість як форма мислення	32
3.5. Природа здібностей як психологічна проблема розвитку творчості.....	33
3.6. Розвиток творчих здібностей здобувачів вищої освіти, умови та особливості	34
Тема 4: «ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»	36
4.1. Поняття про наукову інформацію та її роль в проведенні наукових досліджень.....	36
4.2. Види джерел інформації	37

4.3. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	38
4.4. Характеристика та перелік найважливіших періодичних видань, що широко використовуються в педагогічній та спортивній науці	40
4.5. Правила складання бібліографічного опису для списку літературних джерел.....	42
4.6. Правила наведення цитат та бібліографічних посилань у текстах наукових робіт	46
4.7. Некоректне використання наукових літературних джерел. Ознаки плагіату	55
Тема 5: «АКТУАЛЬНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»	63
5.1. Наукова гіпотеза. Вимоги до висунування та формулювання гіпотез.....	63
5.2. Основні види гіпотез	64
5.3. Застосування загальнонаукових методів у педагогічних дослідженнях	66
5.4. Фундаментальні та прикладні дослідження	66
5.5. Визначення наукової проблеми	67
Тема 6: «ПЛАНУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»	68
6.1. Сутність та основні етапи організації досліджень.....	68
6.2. Вибір проблеми та вимоги до теми дослідження	69
6.3. Конкретизація проблеми дослідження	72
6.4. Основи методики планування наукового дослідження.....	73
6.5. Застосування системного підходу в наукових дослідженнях	77
Тема 7: «МЕТОДИ ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»	79
7.1. Загальні методи наукових досліджень.....	79
7.2. Спеціальні методи наукових досліджень	89
Тема 8: «ПІДГОТОВКА ТА НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ»	113

8.1. Поняття та структура курсової роботи.....	113
8.2. Основні вимоги та етапи написання курсової роботи	115
8.3. Вибір теми, визначення мети, предмета, об'єкта та завдань дослідження.....	116
8.4. Робота над текстом курсової роботи	118
8.5. Вступ та висновки курсової роботи. Оформлення списку використаних джерел та додатків	121
Тема 9: «ПІДГОТОВКА ТА НАПИСАННЯ НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ: ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ КОНФЕРЕНЦІЇ, НАУКОВОЇ СТАТТІ ТА МОНОГРАФІЇ»	124
9.1. Наукова публікація: поняття та функції.....	124
9.2. Основні види наукових публікацій.....	126
9.3. Тези доповіді: поняття та вимоги до написання.....	127
9.4. Наукова стаття: поняття та вимоги до написання	128
9.5. Наукова монографія: поняття та вимоги до написання.....	132
Тема 10: «ПІДГОТОВКА ТА НАПИСАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ»	134
10.1. Основні вимоги до магістерської роботи	134
10.2. Структура та методика написання магістерської роботи....	136
10.3. Правила оформлення магістерської роботи.....	147
10.4. Допуск і захист магістерської роботи.....	154
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	166
ДОДАТКИ	169

Навчально-методичне видання

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ:
017 «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ»
ТА 014 «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА)»

Навчальний посібник

Автори-упорядники:

Гоголь Т.В., старший викладач кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту;

Кашуба А.А., доцент кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту;

Кіндрат В.К., професор кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту;

Ковальський В.В., доцент кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту;

Ярмошук О.О., доцент кафедри теорії і практики фізичної культури і спорту.

Організація та методологія наукових досліджень здобувачів вищої освіти спеціальностей: 017 «Фізична культура і спорт» та 014 «Середня освіта (Фізична культура)»: навчальний посібник. Рівне: РВВ «СОМ-ЦЕНТР», 2024. 180с.

Видруковано за підтримки громадської організації «СОМ-ЦЕНТР»